

РЕЙ БРЕДЪРИ ВАКАНЦИЯТА

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Денят бе толкова свеж, колкото можеха да го направят растяща трева, носещите се в небето облачета и пеперудите. Денят бе съставен от тишините на пчела и цвете, океан и суша, а това не бяха никакви тишини, а движения, пърхане, трепет, издигане, падане, всяко от които със свое собствено време и неподражаем ритъм. Сушата бе неподвижна, но се движеше. Морето бе подвижно, но не помръдваше. Парадокс следваше парадокса, тишината се смесваше с тишина, звукът — със звук. Цветята вибрираха и пчелите падаха на отделни малки златни дъждове върху детелината. Моретата от хълмове и вода, всяко със свое собствено движение, се разделяха от железопътна линия — празна, съставена от ръжда и желязна сърцевина, по която очевидно отдавна не бе минавал влак. Продължаваше с лъкатушене на трийсет мили на север към мъглите в далечината; на трийсет мили на юг минаваше по тунели през острови от сенки на облаци, които пред очите се изместваха и променяха очертанията си по склоновете на далечните планини.

Изведнъж релсите започнаха да треперят.

Един кос усети как ритъмът се подема от мили разстояние, подобно на започващо да бие сърце.

Птицата полетя над морето.

Релсите продължиха да вибрират леко и най-сетне иззад завоя покрай брега се появи малка работна дрезина. Двущилиндровият ѝ мотор трещеше и ломотеше в надвисналата тишина.

Върху малката четириколесна платформа, на двустранната пейка, гледаща напред и назад и защитена с малък покрив, седяха мъж, неговата жена и седемгодишният им син. Докато дрезината минаваше един пуст участък след друг, вятърът шибаше очите и развяваше косите им. Но въпреки това и тримата гледаха само напред. Понякога надзъртаха с нетърпение на завоя, друг път в очите им се четеше огромна мъка, но винаги бяха нащрек, готови за следващата гледка.

Тъкмо стигнаха равния прав участък и двигателят внезапно изхърка и спря. В смазващата сега тишина сякаш не триенето, а спокойствието на земята, небето и морето накара колелетата да престанат да се въртят.

— Бензинът свърши.

Мъжът въздъхна, взе резервната туба от малкия сандък и започна да пълни резервоара.

Жена му и синът му седяха тихо и гледаха морето, слушаха приглушения гръм, шепота, оттеглянето на огромните гоблени от пясък, чакъл, зелени водорасли и пяна.

— Красиво е, нали? — рече жената.

— Харесва ми — съгласи се момчето.

— Така и така спряхме, защо не си направим пикник?

Мъжът насочи бинокъл към зеления полуостров пред тях.

— Става. Релсите са доста ръждясали. Нататък има прекъсване. Сигурно ще се забавим, докато не поправа аварията.

— Колкото прекъсвания, толкова пикници! — рече момчето.

Жената се опита да се усмихне на думите му, след което погледна сериозно мъжа си.

— Колко изминахме днес?

— Няма и деветдесет мили. — Мъжът продължаваше да гледа през бинокъла. — И без това не ми се иска да минаваме повече от това на ден. Бързаш ли, няма да ти остане време да гледаш. Вдругиден ще стигнем Монтерей, а на следващия ден сме в Пало Алто, ако поискате.

Жената свали голямата си сламена шапка, завързана над златистата ѝ коса с ярка жълта панделка, и се отдалечи от дрезината; потеше се леко. Бяха пътували толкова дълго с друсащата машина, че движението сякаш бе станало част от тях. Сега се чувстваха малко странно, сякаш някой ги разплита.

— Хайде да ядем!

Момчето изтича с плетената кошница към брега.

Двамата с майка му се настаниха до разпънатата покривка, а мъжът се присъедини към тях, облечен в костюм с жилетка, вратовръзка и шапка, сякаш очакваше да срещне някого по пътя. Докато раздаваше сандвичите и вадеше туршията от бурканите, той започна да разхлабва вратовръзката и да разкопчава жилетката, като все се оглеждаше, сякаш се опасяваше да не го видят така разпасан.

— Сами ли сме, тате? — попита с пълна уста момчето.

— Да.

— И няма никого, никъде?

— Няма никого.

— Имало ли е хора преди?

— Защо питаш такива неща? Не стана толкова отдавна. Само преди няколко месеца. Ти самият си спомняш.

— Почти. А ако се опитам наистина, изобщо не мога да си спомня. — Момчето напълни шепата си с пясък и го остави да изтече между пръстите му. — А хората колкото песъчинките на плажа ли бяха? Какво се е случило с тях?

— Не знам — отвърна мъжът.

И това бе самата истина.

Бяха се събудили една сутрин и светът бе празен. Въжето за простирание на съседите все още бе покрито с бяло пране, колите блестяха пред къщите в квартала, но не се чуваше „довиждане“, градът не бръмчеше със забързания си трафик, телефоните не напомняха тревожно за себе си, не се чуваха детски викове сред слънчогледовата пустош.

А едва предишната вечер седеше с жена си на верандата. Донесоха вечерния вестник и той каза, без дори да поглежда заглавията:

— Чудя се кога ли ще Му писне от нас и просто ще ни изтрие?

— Нещата отидоха твърде далеч — каза тя. — И продължават в същия дух. Големи глупаци сме, нали?

— Представяш ли си колко хубаво би било... — той запали лулата си и дръпна няколко пъти, — ... ако утре сутринта се събудим, а на света няма жива душа и можем да започнем всичко отначало?

Седеше и пушеше, държеше сгънатия вестник, облегнал глава на стола.

— Ако можеше сега да натиснеш някое копче и това да стане, би ли го натиснал?

— Мисля, че да — отвърна той. — Нищо жестоко. Просто всички да изчезнат от лицето на земята. Да останат сушата, морето и растенията — цветя, треви, плодни дървета. И животните, разбира се, те също да останат. Всичко да си е тук с изключение на човека, който ловува, когато не е гладен, яде, когато стомахът му е пълен, и е зъл, когато никой не го дразни.

— Естествено, ние би трябвало да останем. — Тя се усмихна.

— Това ми харесва — замислено рече той. — Цялото време е пред теб. Най-дългата лятна ваканция в историята. И ние си правим най-големия пикник в историята. Само ти, аз и Джим. Никакво пътуване до работа и обратно. Никакви съревнования с разни Джоунсовци. Дори и кола не ни трябва. Вместо това ще си измислим

някакъв по-стар начин на пътуване. И — кошница със сандвичи, три бутилки безалкохолно, ще попълваме запасите си от пусти магазини в празни градове, а лятото е винаги пред нас...

Дълго седяха мълчаливо на верандата със сгънатия вестник между тях.

— Но няма ли да ни е *самотно*? — обади се най-сетне тя.

Ето какво бе утрото на новия свят. Събудиха се сред тихите звуци на земя, която вече бе просто поляна, градовете потъваха обратно в морета от трева, невен, маргаритки и грамофончета. Отначало приеха това забележително спокойно, може би защото от години не харесваха града, имаха прекалено много приятели, които не бяха истински приятели, и водеха свой затворен и изолиран живот в огромния механичен кошер.

Мъжът стана и погледна през прозореца.

— Всички са изчезнали — отбеляза съвсем спокойно, сякаш говореше за времето. Беше разбрал по звуците, които градът вече не издаваше.

Закусиха, без да бързат, защото момчето още спеше, след което мъжът се облегна на стола си и каза:

— А сега трябва да измисля какво да правим.

— Да правим? Че... ами ще отидеш на работа, разбира се.

— Още не можеш да повярваш, нали? — Той се разсмя. — Че повече няма да гоня влака в осем и десет, че Джим никога вече няма да отиде на училище. Училището свърши за всички ни! Стига толкова моливи, стига учебници, стига гадни шефове! Свободни сме, скъпа, и никога няма да се върнем към онази проклета глупава и тъпа рутина. Ела!

И я поведе по тихите пусти улици на града.

— Не са умрели — каза той. — Просто... са си отишли.

— Ами другите градове?

Той отиде до телефонната кабина наблизо и набра Чикаго, после Ню Йорк, накрая — Сан Франциско. Тишина. Тишина. Тишина.

— Това е — рече той, докато окачваше слушалката.

— Чувствам се виновна — каза тя. — Тях ги няма, а ние сме тук. И... съм щастлива. Защо? *Би трябвало* да съм нещастна.

— Би ли трябвало наистина? Не е станала никаква трагедия. Не са били измъчвани, взривени или изгорени. Просто са изчезнали съвсем леко, без да усетят нищо. И сега ние не сме длъжни на никого. Единственото ни задължение е да бъдем щастливи. Още трийсет години щастие, не е ли чудесно?

— Но... значи трябва да имаме повече деца?

— За да населим отново света ли? — Той бавно и спокойно поклати глава. — Не. Нека Джим бъде последният. След като стане възрастен и си отиде, нека светът остане на конете и кравите, на катериците и градинските паяци. Ще се справят. А някой ден ще се появи друг вид, способен да съчетава естественото щастие с естественото любопитство, ще построи градове, които няма да имат нищо общо с нашите, и ще оцелее. А засега да идем да напълним кошницата, да събудим Джим и да започнем трийсетгодишната си ваканция. На бас, че пръв ще стигна до къщата!

Взе чука от дрезината и през следващия половин час оправяше ръждивите релси. Докато работеше, жената и момчето тичаха край брега. Върнаха се с десетина мокри черупки и няколко чудесни розови камъчета, седнаха и майката почна да учи сина си. Момчето писа известно време в бележника, а по обед към тях се присъедини бащата, този път без сако и вратовръзка. Пиха оранжада и гледаха как мехурчетата се надигат в бутилките. Бе тихо. Слушаха как слънцето настройва старите релси като струни. Соленият вятър довя миризмата на горещ асфалт. Мъжът леко потупа картата.

— Следващия месец ще идем до Сакраменто. После може да продължим към Сиатъл. Би трябвало да стигнем до първи юли. Юли е добър месец във Вашингтон, а когато захладнее, ще се върнем към Йелоустоун, ще ходим на лов и за риба...

Отегчено, момчето отиде да хвърля пръчки в морето; тичаше във водата и ги връщаше като куче.

— Ще прекараме зимата в Тусон, в края ѝ ще се прехвърлим във Флорида, оттам през пролетта нагоре по брега и някъде през юни ще стигнем Ню Йорк. След две години ще прекараме лятото в Чикаго. А след три години какво ще кажеш да презимуваме в Мексико Сити? Където ни отведат релсите, а ако попаднем на някое старо разклонение — ще тръгнем по него да видим накъде отива. А някоя година можем

да тръгнем с лодка по Мисисипи. Господи, винаги ми се е искало да го направя. Цял живот. И ето че сега...

Гласът му затихна. Понечи да сгъне картата, но нещо ярко полетя надолу и удари хартията. Търкулна се върху пясъка и направи мокра бучка.

Жена му погледна мокрото петънце в пясъка и бързо премести поглед върху лицето на мъжа си. Сериозните му очи бяха прекалено ярки. А по бузата му имаше мокра следа.

Ахна. Хвана го за ръка.

Той стисна с все сили ръката ѝ, затвори очи и заговори бавно и мъчително:

— Представяш ли си колко хубаво би било, ако си легнем довечера и когато на сутринта се събудим, всичко да се е върнало? Всички глупости, целият шум, цялата омраза, всички ужасни неща, всички кошмари, всички лоши хора и тъпи деца, цялата бъркотия, цялата дребнавост, целият смут, цялата надежда, всички нужди, цялата любов? Няма ли да е хубаво?

Тя постоя малко и кимна.

После и двамата се сепнаха.

Не бяха усетили кога синът им бе застанал между тях с празна бутилка от оранжада в ръка.

Момчето бе пребледняло. Посегна да докосне бузата на баща си там, където се виждаше следата от сълза.

— Ох, татко. И ти. Ти също нямаш с кого да си играеш.

Жената понечи да заговори.

Мъжът понечи да хване сина си за ръката.

Момчето отскочи.

— Глупаци! Глупаци! Ама че сте глупаци! Ох, колко сте тъпи, тъпи!

Завъртя се, изтича при океана и остана там, плачеше на глас.

Жената понечи да иде при него, но мъжът я спря.

— Недей. Остави го.

И отново се вцепениха и млъкнаха съвсем. Без да спира да плаче, момчето написа нещо на парче хартия, напъха го в празната бутилка и замахна. Бутилката описа голяма блестяща дъга и падна в прииждащото море.

Какво ли, мислеше си майката, е написал в бележката?

Бутилката се понесе по вълните.

Момчето спря да плаче.

Накрая се върна при родителите си и ги погледна. Лицето му не бе нито грейнало или посърнало, живо или мъртво, решително или отчаяно; приличаше на някаква странна смес, сякаш се бе примирил с времето, климата и тези хора пред него. Те го погледнаха, после се обърнаха към залива — бутилката с бележката едва проблясваше във вълните.

Дали е написал нашето желание? — помисли си жената. Дали е написал онова, което казахме преди малко?

Или нещо за себе си? Че иска утре да се събуди и да се озове в съвсем пуст свят, без никой наоколо, без мъже и жени, без баща и майка, без глупави възрастни с тъпи желания, така че да може да си продължи сам с дрезината — самотно момче, прекосяващо пустия континент, вечно пътешестващо и устройващо си пикници?

Това ли бе написал?

Кое от двете?

Затърси отговора в безцветните му очи, но не успя да го разчете. Не посмя да попита.

Сенки на чайки пробягаха през лицата им и за миг те усетиха хладина.

— Време е да тръгваме — каза някой.

Натовариха кошницата на дрезината. Жената завърза голямото боне с жълтата лента, поставиха кофичката с черупки на пода; мъжът си сложи вратовръзката, жилетката, сакото и шапката и всички се настаниха на пейките, гледаха към морето и блестящата бутилка на хоризонта.

— Достатъчно ли е да помолиш? — попита момчето. — Пожелаването върши ли работа?

— Понякога... *прекалено* добре.

— Зависи какво си пожелаваши.

Момчето кимна. Погледът му бе зареян някъде надалеч.

Погледнаха назад, откъдето бяха дошли, след което се обърнаха напред, накъдето отиваха.

— Довиждане, място — рече момчето и махна с ръка.

Дрезината потегли по прашните релси. Звукът от колелата ѝ постепенно заглъхна. Мъжът, жената и момчето се смалиха в

далечината и се изгубиха между хълмовете.

Релсите потрепериха още една-две минути и спряха. Падна люспа ръжда. Кимна цвете.

Морето бе много шумно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.